SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2017/2315

2017 m. gruodžio 11 d.

kuriuo nustatomas nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) ir nustatomas dalyvaujančių valstybių narių sąrašas

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 46 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėtą protokolą Nr. 10 dėl nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo, nustatyto Europos Sąjungos sutarties 42 straipsniu,

atsižvelgdama į Vokietijos Federacinės Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos ir Italijos Respublikos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) nuomonę,

kadangi:

(1) Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 42 straipsnio 6 dalis nustato, kad tos valstybės narės, kurių kariniai pajėgumai atitinka aukštesnius kriterijus ir kurios tarpusavyje yra susaistytos didesniais įsipareigojimais šioje srityje, dėl sudėtingiausių misijų nustato nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą (PESCO) Sąjungos sistemoje;

(2) 2017 m. lapkričio 13 d. Taryba ir vyriausiasis įgaliotinis gavo 23 valstybių narių, o 2017 m. gruodžio 7 d. – dar dviejų valstybių narių bendrą pranešimą apie visų tų valstybių narių ketinimą dalyvauti PESCO remiantis tuo, kad jos atitinka pirmiau minėtus reikalavimus ir yra tarpusavyje prisiėmusios didesnius įsipareigojimus šioje srityje, kaip išdėstyta šio sprendimo priede, ir remiantis visomis kitomis pranešimo dalimis, įskaitant preambulę ir pagrindinius PESCO principus, išdėstytus pranešimo I priede, kuriems jos išlieka visiškai įsipareigojusios, taip pat primenant ES sutarties 42 straipsnį, įskaitant 42 straipsnio 7 dalį ([1]);

(3) didesni įsipareigojimai, išdėstyti šio sprendimo priede, atitinka prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 10 1 straipsnyje išdėstytus siekiamus tikslus ir to Protokolo 2 straipsnyje nurodytus įsipareigojimus;

(4) Sprendimą dalyvauti PESCO valstybės narės priima savanoriškai ir juo nedaroma poveikio nacionaliniam suverenitetui arba tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos specifiniam pobūdžiui. Dalyvaujančių valstybių narių įnašai, skirti didesniems saistantiems įsipareigojimams pagal PESCO vykdyti, bus mokami pagal šiose valstybėse narėse taikomas konstitucines nuostatas;

(5) vienas iš PESCO saistančių įsipareigojimų – intensyviau vykdyti bendrus ir bendradarbiavimu grindžiamus gynybos pajėgumų plėtojimo projektus. Tokie projektai gali būti remiami įnašais iš Sąjungos biudžeto, laikantis Sutarčių ir atsižvelgiant į atitinkamas Sąjungos priemones bei programas;

(6) dalyvaujančios valstybės narės savo atitinkamuose nacionaliniuose įgyvendinimo planuose yra nurodžiusios savo pajėgumą vykdyti prisiimtus didesnius įsipareigojimus;

(7) todėl, įvykdžius būtinas sąlygas, tikslinga, kad Taryba priimtų sprendimą, kuriuo būtų nustatytas PESCO;

(8) bet kuri kita valstybė narė, norinti vėlesniame etape dalyvauti PESCO, gali pagal ES sutarties 46 straipsnio 3 dalį apie savo ketinimą tai padaryti pranešti Tarybai ir vyriausiajam įgaliotiniui;

([1]) Pranešimas skelbiamas kartu su šiuo sprendimu (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 65).

(9) vyriausiasis įgaliotinis visapusiškai dalyvaus su PESCO susijusiose procedūrose;

(10) tarp pagal PESCO vykdomų veiksmų ir kitų BUSP bei kitų Sąjungos politikos sričių turėtų būti užtikrintas nuoseklumas. Taryba ir, atitinkamose savo atsakomybės srityse, vyriausiasis įgaliotinis ir Komisija turėtų bendradarbiauti siekdami atitinkamais atvejais kuo labiau padidinti sinergiją;

(11) pagal prie ES sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 5 straipsnį Danija nedalyvauja rengiant ir įgyvendinant su gynyba susijusius Sąjungos sprendimus bei veiksmus. Todėl Danijai šis sprendimas yra neprivalomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo nustatymas

Dėl sudėtingiausių misijų ir siekiant prisidėti prie Sąjungos lygmens tikslų, Sąjungos sistemoje nustatomas tų valstybių narių, kurių kariniai pajėgumai atitinka aukštesnius kriterijus, kaip nurodyta Protokolo Nr. 10 1 straipsnyje, ir kurios tarpusavyje yra susaistytos didesniais įsipareigojimais šioje srityje, kaip nurodyta to Protokolo 2 straipsnyje, nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO).

2 straipsnis

Dalyvaujančios valstybės narės

PESCO dalyvauja šios valstybės narės:

— Belgija,

— Bulgarija,

— Čekijos Respublika,

— Vokietija

— Estija,

— Airija,

— Graikija,

— Ispanija,

— Prancūzija,

— Kroatija,

— Italija,

— Kipras,

— Latvija,

— Lietuva,

— Liuksemburgas,

— Vengrija,

— Nyderlandai,

— Austrija,

— Lenkija,

— Portugalija,

— Rumunija,

— Slovėnija,

— Slovakija,

— Suomija,

— Švedija.

3 straipsnis

Didesni saistantys įsipareigojimai pagal Protokolą Nr. 10

1. Siekdamos įgyvendinti Protokolo Nr. 10 1 straipsnyje išdėstytus tikslus ir to Protokolo 2 straipsnyje nurodytus įsipareigojimus, dalyvaujančios valstybės narės skiria įnašus, kuriais vykdomi didesni tarpusavyje prisiimti įsipareigojimai, kaip išdėstyta priede.

2. Šiuo tikslu dalyvaujančios valstybės narės kasmet atnaujina ir kai tinkama, atnaujina savo nacionalinius įgyvendinimo planus, kuriuose jos nurodo, kaip jos vykdys savo didesnius įsipareigojimus, patikslindamos, kaip jos sieks konkretesnių kiekvienam etapui nustatytinų tikslų. Apie atnaujintus nacionalinius įgyvendinimo planus kasmet pranešama Europos išorės veiksmų tarnybai (EIVT) ir Europos gynybos agentūrai (EGA), ir su jais sudaroma galimybė susipažinti visoms dalyvaujančioms valstybėms narėms.

4 straipsnis

PESCO valdymas

1. PESCO valdymas organizuojamas:

— Tarybos lygmeniu ir

— vykdant projektus, kuriuos įgyvendina tų dalyvaujančių valstybių narių, kurios tarpusavyje yra susitarusios vykdyti tokius projektus, grupės.

2. Pagal ES sutarties 46 straipsnio 6 dalį Taryba priima sprendimus ir rekomendacijas, kuriuose:

a) būtų išdėstytas strateginis vadovavimas PESCO ir jam skirtos gairės;

b) būtų nurodytas priede išdėstytų didesnių įsipareigojimų vykdymo eiliškumas dviejų nuoseklių pradinių etapų metu (2018–2020 m. ir 2021–2025 m.) ir kiekvieno etapo pradžioje patikslinti konkretesni priede išdėstytų didesnių įsipareigojimų įgyvendinimo tikslai;

c) siekiant atspindėti kintančią Sąjungos saugumo aplinką, prireikus būtų atnaujinti ir sugriežtinti priede išdėstyti didesni įsipareigojimai, atsižvelgiant į įgyvendinant PESCO pasiektus pasiekimus. Tokie sprendimai visų pirma priimami pasibaigus 2 dalies b punkte nurodytiems etapams remiantis strateginės peržiūros procesu, kurio metu vertinamas PESCO įsipareigojimų vykdymas;

d) pagal 6 straipsnyje apibūdintą mechanizmą būtų įvertinti dalyvaujančių valstybių narių įnašai, skirti sutartiems įsipareigojimams vykdyti;

e) būtų sudarytas projektų, kurie turės būti parengti pagal PESCO sistemą, kuriuose atsispindėtų parama pajėgumų plėtojimui ir didelės paramos teikimas atsižvelgiant į priemones ir pajėgumus BSGP operacijoms ir misijoms, sąrašas;

f) būtų nustatytas bendrą projektų valdymo taisyklių rinkinys, kurį dalyvaujančios valstybės narės, dalyvaujančios pavieniame projekte, galėtų pritaikyti to projekto reikmėms;

g) tinkamu laiku pagal 9 straipsnio 1 dalį būtų nustatytos bendros sąlygos, pagal kurias išimties tvarka dalyvauti pavieniuose projektuose galėtų būti pakviestos trečiosios valstybės; ir pagal 9 straipsnio 2 dalį būtų nuspręsta, ar tam tikra trečioji valstybė tenkina šias sąlygas; ir

h) būtų numatytos visos kitos tolesniam šio sprendimo įgyvendinimui būtinos priemonės.

5 straipsnis

PESCO projektai

1. Dalyvaujančioms valstybėms narėms, ketinančioms dalyvauti pavieniame projekte, pateikus pasiūlymus, remdamasis 7 straipsnyje numatytais vertinimais, atliktais po to, kai Europos Sąjungos karinis komitetas (ESKK) pateikia karines rekomendacijas, vyriausiasis įgaliotinis gali pateikti rekomendaciją dėl pagal 4 straipsnio 2 dalies e punkte priimamų Tarybos sprendimų ir rekomendacijų dėl PESCO projektų nustatymo ir vertinimo.

2. Dalyvaujančios valstybės narės, ketinančios pasiūlyti pavienį projektą, laiku informuoja kitas dalyvaujančias valstybes nares, kad gautų jų pritarimą ir suteiktų joms galimybę prisijungti ir pasiūlymą pateikti kartu.

Projekto dalyviai – pasiūlymą pateikusios dalyvaujančios valstybės narės. Kiekvieno pavienio projekto narių sąrašas pridedamas prie Tarybos sprendimo, kaip nurodyta 4 straipsnio 2 dalies e punkte.

Dalyvaujančios valstybės narės, kurios dalyvauja projekte, gali tarpusavyje susitarti į projektą priimti kitas dalyvaujančias valstybes nares, kurios norą dalyvauti projekte pareiškia vėliau.

3. Dalyvaujančios valstybės narės dalyvaujančios projekte, tarpusavyje susitaria dėl savo bendradarbiavimo tvarkos ir aprėpties ir dėl to projekto valdymo. Dalyvaujančios valstybės narės dalyvaujančios projekte, reguliariai ir atitinkamai informuoja Tarybą apie projekto eigą.

6 straipsnis

Priežiūros, vertinimo ir ataskaitų teikimo tvarka

1. Pagal ES sutarties 46 straipsnio 6 dalį Taryba užtikrina PESCO vienybę, nuoseklumą ir veiksmingumą. Vyriausiasis įgaliotinis taip pat prisideda siekiant šių tikslų.

2. Vyriausiasis įgaliotinis visapusiškai dalyvauja su PESCO susijusiose procedūrose, laikydamasis Protokolo Nr. 10.

3. Vyriausiasis įgaliotinis Tarybai teikia metinę ataskaitą dėl PESCO. Ši ataskaita grindžiama EGA indėliu pagal 7 straipsnio 3 dalies a punktą, ir EIVT indėliu pagal 7 straipsnio 2 dalies a punktą. Vyriausiojo įgaliotinio ataskaitoje apibūdinama PESCO įgyvendinimo padėtis, įskaitant informaciją apie tai, kaip kiekviena dalyvaujanti valstybė narė laikosi savo įsipareigojimų pagal nacionalinį įgyvendinimo planą.

ESKK Politiniam ir saugumo komitetui teikia karines rekomendacijas ir rekomendacijas dėl metinio PESCO vertinimo proceso.

Remdamasi vyriausiojo įgaliotinio metine ataskaita dėl PESCO, Taryba kartą per metus tikrina, ar dalyvaujančios valstybės narės toliau laikosi 3 straipsnyje nurodytų didesnių saistančių įsipareigojimų.

4. Bet koks sprendimas dėl valstybės narės dalyvavimo sustabdymo pagal ES sutarties 46 straipsnio 4 dalį priimamas tik po to, kai tai valstybei narei buvo paskirtas tiksliai apibrėžtas laikotarpis individualioms konsultacijoms ir reagavimo priemonėms.

7 straipsnis

EIVT ir EGA teikiama pagalba

1. Vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe ir jam veikiant kaip EGA vadovui, EIVT, įskaitant ES karinį štabą (EUMS), ir EGA bendrai teikia reikiamas PESCO sekretoriato paslaugas, kitas nei teikiamas Tarybos lygiu, ir šiuo atžvilgiu numato vieną bendrą prieigą.

2. EIVT, įskaitant EUMS, remia PESCO veikimą, visų pirma:

a) prisidėdama prie vyriausiojo įgaliotinio metinėje ataskaitoje dėl PESCO pateiktų dalyvaujančių valstybių narių įnašų, susijusių su operatyviniais aspektais, vertinimo pagal 6 straipsnį;

b) koordinuodama 5 straipsnyje numatytą projektų pasiūlymų vertinimą, visų pirma kiek tai susiję su galimybe naudoti pajėgas, jų tarpusavio sąveikos, lankstumo ir dislokavimo galimybėmis. Visų pirma, EIVT, įskaitant EUMS, įvertina, ar siūlomas projektas atitinka jų operatyvinius poreikius ir ar juo padedama šiuos poreikius tenkinti.

3. EGA remia PESCO, visų pirma:

a) prisidėdama prie vyriausiojo įgaliotinio metinėje ataskaitoje dėl PESCO pateiktų dalyvaujančių valstybių narių įnašų, susijusių su pajėgumais, visų pirma įnašų, padarytų laikantis 3 straipsnyje nurodytų saistančių didesnių įsipareigojimų, vertinimo pagal 6 straipsnį;

b) sudarydama palankesnes galimybes pajėgumų plėtojimo projektams, visų pirma koordinuodama 5 straipsnyje numatytą projektų pasiūlymų vertinimą, pirmiausia pajėgumų plėtojimo srityje. Visų pirma EGA remia valstybes nares užtikrindama, kad veikla nebūtų bereikalingai dubliuojama su esamomis iniciatyvomis, kurias vykdo ir kitos institucijos.

8 straipsnis

Finansavimas

1. ES institucijų ir EIVT administracinės išlaidos, kurios susidaro įgyvendinant šį sprendimą, dengiamos iš Sąjungos biudžeto. EGA administracinėms išlaidoms taikomos atitinkamos EGA finansavimo taisyklės pagal Tarybos sprendimą (BUSP) 2015/1835 ([1]).

2. Veiklos išlaidas, kurios susidaro vykdant projektus PESCO kontekste, pirmiausia dengia dalyvaujančios valstybės narės, dalyvaujančios pavieniame projekte. Tokius projektus galima paremti ir įnašais iš Sąjungos bendrojo biudžeto, laikantis Sutarčių ir pagal atitinkamas ES priemones.

9 straipsnis

Trečiųjų valstybių dalyvavimas pavieniuose projektuose

1. Trečiųjų valstybių dalyvavimo pavieniuose projektuose bendrosios sąlygos nustatomos Tarybos sprendimu, priimamu pagal 4 straipsnio 2 dalį, į kurį gali būti įtrauktas administracinių susitarimų su trečiosiomis valstybėmis šablonas.

2. Vadovaudamasi ES sutarties 46 straipsnio 6 dalimi Taryba nusprendžia, ar trečioji valstybė, kurią projekte dalyvaujančios valstybės narės norėtų pakviesti dalyvauti tame projekte, atitinka 1 dalyje nurodytame sprendime išdėstytus reikalavimus.

3. Priėmus teigiamą sprendimą, kaip nurodyta 2 dalyje, projekte dalyvaujančios valstybės narės gali su atitinkama trečiąja valstybe sudaryti administracinius susitarimus dėl jos dalyvavimo tame projekte. Tokiais susitarimais laikomasi Sąjungos procedūrų ir sprendimų priėmimo autonomiškumo.

10 straipsnis

Saugumo taisyklės

PESCO taikomos nuostatos, išdėstytos Tarybos sprendime 2013/488/ES ([2]).

11 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2017 m. gruodžio 11 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

F. MOGHERINI

([1]) 2015 m. spalio 12 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/1835, kuriuo apibrėžiamas Europos gynybos agentūros statutas, būstinė ir veiklos nuostatai (OL L 266 2015 10 13, p. 55).

([2]) 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1).

PRIEDAS

Dalyvaujančių valstybių narių prisiimtų plataus užmojo ir didesnių saistančių bendrų įsipareigojimų penkiose Protokolo Nr. 10 2 straipsnyje išdėstytose srityse sąrašas

„a) įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, bendradarbiauti, siekiant patvirtintų tikslų dėl išlaidų gynybos investicijų srityje, ir reguliariai peržiūrėti šiuos tikslus, atsižvelgiant į saugumo aplinką ir Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus.“

Remdamosi 2007 m. nustatytais bendrais kriterijais, dalyvaujančios valstybės narės prisiima šiuos įsipareigojimus:

1. Reguliariai didinti gynybos biudžetą realiąja verte, kad būtų pasiekti sutarti tikslai.

2. Vėliau vidutinės trukmės laikotarpiu didinti investicijų gynybos srityje išlaidas, kad jos sudarytų iki 20 % bendrų gynybos išlaidų (bendras kriterijus), siekiant užpildyti strateginių pajėgumų spragas dalyvaujant gynybos pajėgumų srities projektuose pagal Pajėgumų plėtojimo planą (PPP) ir suderintą metinę peržiūrą gynybos srityje (CARD).

3. Intensyviau vykdyti bendrus ir bendradarbiavimu grindžiamus strateginių gynybos pajėgumų srities projektus. Tokie bendri ir bendradarbiavimu grindžiami projektai prireikus ir, kai tikslinga, turėtų būti remiami Europos gynybos fondo lėšomis.

4. Didinti gynybos srities moksliniams tyrimams ir technologijoms skirtų išlaidų dalį, kad ji priartėtų prie 2 % bendrų gynybos išlaidų (bendras kriterijus).

5. Įvesti reguliarią šių įsipareigojimų peržiūrą (kad juos patvirtintų Taryba).

„b) kuo labiau tarpusavyje suderinti savo gynybos mechanizmus, visų pirma derinant savo karinių poreikių nustatymą, sutelkiant ir prireikus specializuojant savo gynybos priemones ir pajėgumus, ir skatinant bendradarbiavimą mokymo ir logistikos srityse.“

6. Imtis svarbaus vaidmens pajėgumų plėtojimo ES srityje, be kita ko, atsižvelgiant į CARD, siekiant užtikrinti aprūpinimą būtinais pajėgumais, kad būtų pasiektas tikslų mastas Europoje.

7. Įsipareigoti kuo labiau remti CARD, pripažįstant savanorišką šios peržiūros pobūdį ir individualius suvaržymus dalyvaujančiose valstybėse narėse.

8. Įsipareigoti intensyviai dalyvauti būsimo Europos gynybos fondo veikloje vykdant daugiašalius viešuosius pirkimus, kurių ES pridėtinė vertė yra nustatyta.

9. Įsipareigoti parengti suderintus reikalavimus visiems pajėgumų plėtojimo projektams, dėl kurių susitartų dalyvaujančios valstybės narės.

10. Įsipareigoti apsvarstyti galimybes bendrai naudoti turimus pajėgumus siekiant optimaliau panaudoti turimus išteklius ir pagerinti jų bendrą veiksmingumą.

11. Įsipareigoti užtikrinti, kad būtų aktyviau dedamos pastangos bendradarbiaujant kibernetinės gynybos srityje, pavyzdžiui, dalijantis informacija, rengiant mokymus ir teikiant operatyvinę paramą.

„c) imtis konkrečių priemonių, skirtų didinti galimybes naudoti savo pajėgas, jų tarpusavio sąveiką, lankstumą ir dislokavimo galimybes, visų pirma nustatant su pajėgumų skyrimu susijusius bendrus tikslus, įskaitant galimą nacionalinių sprendimų priėmimo procedūrų peržiūrą.“

12. Galimybių naudotis pajėgomis ir jas dislokuoti atžvilgiu dalyvaujančios valstybės narės įsipareigoja:

— sudaryti galimybes naudotis reikiamos sudėties daliniais, kuriuos būtų galima strategiškai dislokuoti, kad būtų pasiektas ES tikslų mastas, kartu galbūt dislokuojant ES kovinę grupę. Šis įsipareigojimas neapima parengties pajėgų, nuolatinių pajėgų ar nuolatinės parengties pajėgų.

— Parengti patikimą priemonę (pvz., duomenų bazę), kuria galės naudotis tik dalyvaujančios valstybės narės ir prisidedančios šalys, kurioje būtų registruojami turimi ir greitai dislokuotini pajėgumai, siekiant palengvinti ir paspartinti pajėgų formavimo procesą.

— Siekti, kad būtų sparčiau įgyvendinami politiniai įsipareigojimai nacionaliniu lygmeniu, be kita ko, galbūt peržiūrint nacionalinę sprendimų priėmimo tvarką.

— Pagal savo galimybes ir pajėgumus teikti svarią paramą BSGP operacijoms (pvz., EUFOR) ir misijoms (pvz., ES mokymo misijoms): aprūpinant personalu ir įranga, rengiant mokymus, remiant pratybas, infrastruktūrą ar teikiant kitą paramą; dėl to turi būti priimtas vieningas sprendimas Taryboje, nedarant poveikio sprendimams dėl įnašų į BSGP operacijas ir nedarant poveikio konstituciniams suvaržymams.

— Svariai prisidėti prie ES kovinių grupių, iš esmės savo įnašus patvirtinant bent prieš ketverius metus, numatant nuolatinės parengties laikotarpį vadovaujantis ES kovinių grupių koncepcija, įsipareigojant vykdyti ES kovinių grupių pajėgų dariniui skirtas ES kovinių grupių pratybas (vadovaujančioji šalis) ir (arba) dalyvauti šiose pratybose (visos ES kovinių grupių veikloje dalyvaujančios ES valstybės narės).

— Supaprastinti ir standartizuoti tarpvalstybinį karinį transportą Europoje, kad būtų galima greitai dislokuoti karinę įrangą ir personalą.

13. Pajėgų sąveikumo atžvilgiu dalyvaujančios valstybės narės įsipareigoja:

— plėtoti savo pajėgų sąveikumą:

— įsipareigodamos susitarti dėl ES kovinių grupių pajėgų darinio bendrų vertinimo ir patvirtinimo kriterijų, suderintų su NATO standartais, kartu išlaikant nacionalinio sertifikavimo procesą;

— įsipareigodamos susitarti dėl bendrų pajėgų techninių ir veiklos standartų, pripažįstant, kad jie turi būti sąveikūs su NATO standartais;

— kuo optimaliau pasinaudodamos daugiašalėmis struktūromis: dalyvaujančios valstybės narės galėtų įsipareigoti prisijungti prie pagrindinių esamų ir galimų būsimų struktūrų, susijusių su Europos išorės veiksmais karinėje srityje (Eurokorpuso, Europos jūrų pajėgų (EUROMARFOR), Europos žandarmerijos pajėgų (EUROGENDFOR), MCCE/ATARES/SEOS), ir šiose struktūrose imtis aktyvaus vaidmens.

14. Dalyvaujančios valstybės narės sieks, kad būtų laikomasi plataus užmojo požiūrio į bendrą BSGP karinių operacijų ir misijų finansavimą, papildant tai, kas pagal Tarybos sprendimą dėl mechanizmo Athena bus nustatyta kaip bendros išlaidos.

„d) bendradarbiauti, kad užtikrintų reikalingų priemonių „Gebėjimų plėtotės mechanizme“ pastebėtiems trūkumams šalinti, įskaitant daugiašalius sprendimo būdus, taikymą, nepažeidžiant šiuo atžvilgiu Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos sistemoje prisiimtų įsipareigojimų.“

15. Padėti pašalinti pajėgumų trūkumus, nustatytus pagal Pajėgumų plėtojimo planą ir CARD. Įgyvendinant šiuos pajėgumų srities projektus turi būti didinamas Europos strateginis savarankiškumas ir sustiprinta Europos gynybos pramoninė ir technologinė bazė (EGPTB).

16. Vienu iš prioritetų laikyti Europos bendradarbiavimu grindžiamą požiūrį, kad būtų pašalinti nacionaliniu lygmeniu nustatyti pajėgumų trūkumai, ir paprastai laikytis išimtinai nacionalinio požiūrio tik tuo atveju, jei toks įvertinimas jau yra atliktas.

17. Dalyvauti bent viename pagal PESCO vykdomame projekte, kuriuo plėtojami strateginiu požiūriu valstybėms narėms svarbūs pajėgumai arba šiais pajėgumais aprūpinama.

„e) prireikus dalyvauti plėtojant pagrindines bendras ar Europos apginklavimo programas gynybos agentūros struktūroje.“

18. Įsipareigoti Europos gynybos agentūra (EGA) naudotis kaip europiniu bendro pajėgumų plėtojimo forumu, o Bendradarbiavimo ginkluotės srityje jungtine organizacija (OCCAR) – kaip prioritetine bendradarbiavimu grindžiamų programų valdymo organizacija.

19. Užtikrinti, kad įgyvendinant visus su pajėgumais susijusius projektus, kuriems vadovauja dalyvaujančios valstybės narės, didinamas Europos gynybos pramonės konkurencingumas vykdant atitinkamą pramonės politiką, kuria būtų vengiama bereikalingo veiklos dubliavimo.

20. Užtikrinti, kad bendradarbiavimo programos, kuriomis galėtų pasinaudoti tik aiškią pridėtinę vertę ES teritorijoje užtikrinantys subjektai, ir dalyvaujančių valstybių narių patvirtintos įsigijimo strategijos turėtų teigiamą poveikį EGPTB.

VERTIMAS

Pranešimas Tarybai ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO)

Preambulė

Dalyvaujančios valstybės narės,

primindamos, kad Sąjunga vykdo bendrą užsienio ir saugumo politiką, grindžiamą „kuo didesniu valstybių narių veiksmų suartėjimu“ (ES sutarties 24 straipsnio 2 dalis), ir kad bendra saugumo ir gynybos politika (BSGP) yra bendros užsienio ir saugumo politikos neatskiriama dalis;

atsižvelgdama į tai, kad bendra užsienio ir saugumo politika užtikrina Sąjungos operaciniam veiksnumui reikalingus civilinius ir karinius pajėgumus ir kad saugumo ir gynybos politikos stiprinimas pareikalaus valstybių narių pastangų pajėgumų srityje;

taip pat primindamos Europos Sąjungos ir jos valstybių narių įsipareigojimą propaguoti taisyklėmis grindžiamą pasaulinę tvarką, kurios pagrindinis principas – daugiašališkumas, o branduolys – Jungtinės Tautos;

primindamos Europos Sąjungos (ES) sutarties 42 straipsnio 6 dalį, pagal kurią nustatyta, kad tos „valstybės narės, kurių kariniai pajėgumai atitinka aukštesnius kriterijus ir kurios tarpusavyje yra susaistytos didesniais įsipareigojimais šioje srityje, dėl sudėtingiausių misijų nustato nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą Sąjungos sistemoje“;

atsižvelgdamos į tai, kad nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO) galėtų ženkliai prisidėti įgyvendinti ES tikslų mastą, be kita ko, sudėtingiausių misijų ir operacijų atžvilgiu, ir kad vykdant tokį bendradarbiavimą būtų galima palengvinti valstybių narių gynybos pajėgumų plėtojimą aktyviai dalyvaujant daugiašaliuose viešųjų pirkimų projektuose kartu su atitinkamais pramonės subjektais, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, ir stiprinti Europos bendradarbiavimą gynybos srityje, kartu visapusiškai pasinaudojant Sutartimis;

atsižvelgdamos į PESCO tikslus ir valstybių narių įsipareigojimus juos pasiekti, kaip išdėstyta Protokole Nr. 10 dėl nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo ir nurodyta ES sutarties 46 straipsnyje;

pažymėdamos, kad 2016 m. gruodžio 15 d. įvykusiame susitikime Europos Vadovų Taryba padarė išvadą, kad europiečiai privalo prisiimti didesnę atsakomybę už savo saugumą, ir kad siekiant sustiprinti Europos saugumą ir gynybą sudėtingoje geopolitinėje aplinkoje ir geriau apsaugoti savo piliečius, Europos Vadovų Taryba, patvirtindama ankstesnius šios srities įsipareigojimus, pabrėžė poreikį padaryti daugiau, be kita ko, skiriant pakankamai papildomų išteklių, kartu atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes ir teisinius įsipareigojimus, o valstybių narių, kurios taip pat yra NATO narės, atveju – į atitinkamas NATO gaires dėl gynybos išlaidų;

dar kartą primindamos, kad Europos Vadovų Taryba taip pat paragino stiprinti bendradarbiavimą plėtojant reikiamus pajėgumus, taip pat įsipareigoti prireikus suteikti galimybę naudotis tokiais pajėgumais, ir kad ji laikėsi nuomonės, jog Europos Sąjunga ir jos valstybės narės turi pajėgti ryžtingai prisidėti prie bendrų pastangų, taip pat prireikus veikti savarankiškai, o kai įmanoma – kartu su partneriais;

atsižvelgdamos į tai, kad 2017 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba paragino vykdyti bendrus pajėgumų plėtojimo projektus, dėl kurių bendrai susitarė valstybės narės siekdamos panaikinti esamus didžiausius trūkumus ir plėtoti ateities technologijas, nes tai labai svarbu siekiant įgyvendinti 2016 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos patvirtintą ES tikslų mastą, palankiai įvertino Komisijos komunikatą dėl Europos gynybos fondo, sudaryto iš mokslinių tyrimų finansavimo krypties ir pajėgumų finansavimo krypties, ir paragino valstybes nares nustatyti Europos gynybos fondui ir Europos gynybos pramonės plėtros programai tinkamus pajėgumų projektus;

visų pirma primindamos, kad Europos Vadovų Taryba paprašė vyriausiojo įgaliotinio pateikti pasiūlymus dėl įtraukaus nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo, grindžiamo moduliniu požiūriu, elementų bei galimybių, nurodant galimus projektus;

primindamos, kad 2017 m. kovo 6 d. Užsienio reikalų taryba susitarė dėl to, kad reikia tęsti darbą, susijusį su moduliniu požiūriu grindžiamu nuolatiniu struktūrizuotu bendradarbiavimu, kuris turėtų būti atviras visoms valstybėms narėms, norinčioms susisaistyti būtinais didesniais įsipareigojimais ir atitikti kriterijus, remiantis ES sutarties 42 straipsnio 6 dalimi, 46 straipsniu ir prie šios Sutarties pridėtu Protokolu Nr. 10;

pasiryžusios pasiekti naują laipsniško bendros Sąjungos gynybos politikos kūrimo lygmenį, kaip raginama ES sutarties 42 straipsnio 2 dalyje, nustatant nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą Sąjungos sistemoje; taip pat atsižvelgdamos į visų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos specifinį pobūdį;

primindamos pagal ES sutarties 42 straipsnio 7 dalį nustatytą įpareigojimą teikti abipusę pagalbą ir paramą;

primindamos, kad pagal ES sutarties 42 straipsnio 7 dalį įsipareigojimai ir bendradarbiavimas bendros saugumo ir gynybos srityje „atitinka narystės Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje įsipareigojimus, o Šiaurės Atlanto sutarties organizacija išlieka valstybių, kurios yra jos narės, kolektyvinės gynybos pagrindu ir jos įgyvendinimo forumu“;

pabrėždamos, kad 2017 m. birželio 22–23 d. Europos Vadovų Taryba pritarė tam, kad „reikia pradėti įtraukų ir plataus užmojo nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą“, ir reaguodamos į Europos Vadovų Tarybos įgaliojimą per tris mėnesius parengti „bendrą kriterijų ir saistančių įsipareigojimų sąrašą, visiškai laikantis ES sutarties 42 straipsnio 6 dalies bei 46 straipsnio ir prie Sutarties pridėto Protokolo Nr. 10, be kita ko, siekiant įvykdyti daugiausia pastangų reikalaujančias misijas; […] tiksl[ų] tvarkarašt[į] ir konkre[čius] vertinimo mechanizm[us], kad valstybės narės, kurios turi galimybių tai padaryti, galėtų nedelsdamos pranešti apie savo ketinimus dalyvauti“,

PRANEŠA Tarybai ir Europos Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai apie savo ketinimą dalyvauti nuolatiniame struktūrizuotame bendradarbiavime;

PRAŠO Tarybos priimti sprendimą, kuriuo nustatomas nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas, laikantis atitinkamų ES sutarties ir prie šios Sutarties pridėto Protokolo Nr. 10 nuostatų ir remiantis I priede nurodytais principais, II priede išdėstytais didesniais saistančiais įsipareigojimais, taip pat III priede pateiktais pasiūlymais dėl valdymo;

prieš Tarybai priimant sprendimą, kuriuo nustatomas PESCO, PATEIKS nacionalinį įgyvendinimo planą, kuriame bus įrodytas jų gebėjimas įvykdyti II priede išdėstytus didesnius saistančius įsipareigojimus.

Priimta du tūkstančiai septynioliktų metų lapkričio tryliktą dieną Briuselyje.

* 2017 m. gruodžio 7 d. Airija Tarybai ir vyriausiajam įgaliotiniui panešė apie savo ketinimą dalyvauti PESCO ir prisijungė prie šio bendro pranešimo.

* 2017 m. gruodžio 7 d. Portugalija Tarybai ir vyriausiajam įgaliotiniui panešė apie savo ketinimą dalyvauti PESCO ir prisijungė prie šio bendro pranešimo.

I PRIEDAS. PESCO PRINCIPAI

Nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas yra numatytas ES sutarties 42 ir 46 straipsniuose ir prie šios Sutarties pridėtame Protokole Nr. 10. Jis gali būti pradėtas tik vieną kartą ir yra nustatomas Tarybos sprendimu, kuris turi būti priimamas kvalifikuota balsų dauguma, siekiant gynybos srityje suburti visas norinčias valstybes nares, „kurių kariniai pajėgumai atitinka aukštesnius kriterijus“ ir kurios „yra susaistytos didesniais įsipareigojimais šioje srityje, dėl sudėtingiausių misijų“ ir operacijų.

PESCO yra plataus užmojo, saistanti ir įtrauki Europos teisinė sistema, skirta investuoti į ES teritorijos ir jos piliečių saugumą bei gynybą. PESCO taip pat suteikia visoms valstybėms narėms svarbią politinę sistemą gerinti savo atitinkamus karinius išteklius ir gynybos pajėgumus, įgyvendinant tinkamai koordinuojamas iniciatyvas ir konkrečius projektus, grindžiamus didesniais saistančiais įsipareigojimais. Sustiprinti ES valstybių narių gynybos pajėgumai taip pat bus naudingi NATO. Jais bus sustiprintas Europos ramstis Aljanse ir atsakyta į pakartotinus reikalavimus aktyviau dalytis transatlantine našta.

PESCO – itin svarbus žingsnis siekiant stiprinti bendrą gynybos politiką. Jis galėtų tapti galimo bendros gynybos politikos kūrimo elementu, jei tokį sprendimą vieningai priimtų Taryba (kaip numatyta ES sutarties 42 straipsnio 2 dalyje). Kalbant apie ilgalaikę perspektyvą, vykdant PESCO galėtų būti sukurtas nuoseklus viso spektro pajėgų rinkinys, kuris papildytų NATO, kuri išliks pagrindiniu jos narių bendros gynybos kertiniu akmeniu, pajėgas.

Mūsų manymu, įtraukus PESCO yra pati svarbiausia priemonė bendram saugumui ir gynybai – sričiai, kuriai reikia daugiau nuoseklumo, tęstinumo, veiklos koordinavimo ir bendradarbiavimo, stiprinti. Siekiant šio tikslo Europos pastangos turi būti vieningos, koordinuojamos ir prasmingos ir turi būti grindžiamos bendrai sutartomis politinėmis gairėmis.

PESCO sudaro patikimą ir saistančią teisinę sistemą ES institucinėje sistemoje. Dalyvaujančios valstybės narės vykdys savo saistančius įsipareigojimus, patvirtindamos, kad nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo nustatymas ir įgyvendinimas bus vykdomas visapusiškai laikantis ES sutarties nuostatų ir prie jos pridėtų protokolų ir atsižvelgiant į valstybių narių konstitucines nuostatas.

PESCO įsipareigojimų saistantis pobūdis bus užtikrintas Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai kasmet reguliariai atliekamais vertinimais; juos jam visų pirma padės atlikti Europos gynybos agentūra (EGA), kiek tai susiję su pajėgumų plėtojimo aspektais (ypač nurodytais Protokolo Nr. 10 3 straipsnyje), ir Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT), įskaitant Europos Sąjungos karinį štabą (EUMS) ir kitas BSGP struktūras, kiek tai susiję su PESCO operatyviniais aspektais. Vykdydama PESCO, Sąjunga galėtų sukurti nuoseklų viso spektro pajėgų rinkinį, nes pagal PESCO būtų vykdomas principu „iš viršaus į apačią“ grindžiamas veiklos koordinavimas ir teikiamos gairės esamoms arba būsimoms principu „iš apačios į viršų“ grindžiamoms struktūroms ir nustatomos pastangų kryptys.

PESCO suteiktų valstybėms narėms galimybes gerinti gynybos pajėgumus, dalyvaujant tinkamai koordinuojamose iniciatyvose ir konkrečiuose bendruose projektuose, galbūt pasinaudojant esamais regioniniais branduoliais. PESCO dalyvaujama savanoriškai ir nedaroma poveikio nacionaliniam suverenitetui.

Vykdant įtraukų PESCO siunčiamas stiprus politinis signalas mūsų piliečiams ir išorinės pasauliui: ES valstybių narių vyriausybės rimtai vertina bendrą saugumą ir gynybą ir šioje srityje veikia aktyviai. ES piliečiams tai reiškia didesnį saugumą ir tai, kad visos valstybės narės akivaizdžiai nori stiprinti bendrą saugumą ir gynybą, kad būtų pasiekti Visuotinės ES strategijos tikslai.

PESCO bus orientuotas į rezultatus ir turėtų padėti daryti realią pažangą išlaidų investicijoms į gynybos įrangą dydžio srityje, siekiant bendro pajėgumų plėtojimo tikslų ir užtikrinant bendrai vykdomų misijų ir operacijų aprūpinimą dislokuojamais gynybos pajėgumais, pripažįstant principą „vieningas pajėgų rezervas“. Pagrindinis PESCO pajėgumų plėtojimo veiksnys bus pajėgumų trūkumų, susijusių su ES tikslų mastu ir bendros saugumo ir gynybos politikos tikslais bei prioritetais, pašalinimas.

Dėl „įtraukaus“ ir „modulinio“ PESCO pobūdžio, kaip nurodyta 2016 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikime, negali būti sumenkinamas bendradarbiavimo lygmuo. Nustatant „plataus užmojo“ PESCO tikslą pabrėžiama, kad visos PESCO dalyvaujančios valstybės narės turi laikytis bendro tikslų ir įsipareigojimų sąrašo. Kaip priminta 2017 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikime, PESCO yra „įtrauk[us] ir plataus užmojo“.

Toliau pateikiamas įsipareigojimų sąrašas turi padėti pasiekti ES tikslų mastą, kaip apibrėžta 2016 m. lapkričio 14 d. Tarybos išvadose ir patvirtinta 2016 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikime, ir taip sustiprinti strateginį europiečių ir ES savarankiškumą.

II PRIEDAS. PLATAUS UŽMOJO IR DIDESNIŲ SAISTANČIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PENKIOSE PROTOKOLO Nr. 10 2 STRAIPSNYJE IŠDĖSTYTOSE SRITYSE SĄRAŠAS

„a) įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, bendradarbiauti, siek[iant] patvirtintų tikslų dėl išlaidų gynybos investicijų srityje, ir reguliariai peržiūrėti šiuos tikslus, atsižvelg[iant] į saugumo aplinką ir Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus.“

Remdamosi **2007 m. nustatytais bendrais kriterijais**, dalyvaujančios valstybės narės prisiima šiuos įsipareigojimus:

1. Reguliariai didinti gynybos biudžetą realiąja verte, kad būtų pasiekti sutarti tikslai.

2. Vėliau vidutinės trukmės laikotarpiu didinti investicijų gynybos srityje išlaidas, kad jos sudarytų iki 20 % bendrų gynybos išlaidų (bendras kriterijus), siekiant užpildyti strateginių pajėgumų spragas dalyvaujant gynybos pajėgumų srities projektuose pagal Pajėgumų plėtojimo planą (PPP) ir suderintą metinę peržiūrą gynybos srityje (CARD).

3. Intensyviau vykdyti bendrus ir bendradarbiavimu grindžiamus strateginių gynybos pajėgumų srities projektus. Tokie bendri ir bendradarbiavimu grindžiami projektai prireikus ir, kai tikslinga, turėtų būti remiami Europos gynybos fondo lėšomis.

4. Didinti gynybos srities moksliniams tyrimams ir technologijoms skirtų išlaidų dalį, kad ji priartėtų prie 2 % bendrų gynybos išlaidų (bendras kriterijus).

5. Įvesti reguliarią šių įsipareigojimų peržiūrą (kad juos patvirtintų Taryba).

„b) kuo labiau tarpusavyje suderinti savo gynybos mechanizmus, visų pirma derin[ant] savo karinių poreikių nustatymą, sutelk[iant] ir prireikus specializuo[jant] savo gynybos priemones ir pajėgumus, ir skatin[ant] bendradarbiavimą mokymo ir logistikos srityse.“

6. Imtis svarbaus vaidmens pajėgumų plėtojimo ES srityje, be kita ko, atsižvelgiant į CARD, siekiant užtikrinti aprūpinimą būtinais pajėgumais, kad būtų pasiektas tikslų mastas Europoje.

7. Įsipareigoti kuo labiau remti CARD, pripažįstant savanorišką šios peržiūros pobūdį ir individualius suvaržymus dalyvaujančiose valstybėse narėse.

8. Įsipareigoti intensyviai dalyvauti būsimo Europos gynybos fondo veikloje vykdant daugiašalius viešuosius pirkimus, kurių ES pridėtinė vertė yra nustatyta.

9. Įsipareigoti parengti suderintus reikalavimus visiems pajėgumų plėtojimo projektams, dėl kurių susitartų dalyvaujančios valstybės narės.

10. Įsipareigoti apsvarstyti galimybes bendrai naudoti turimus pajėgumus siekiant optimaliau panaudoti turimus išteklius ir pagerinti jų bendrą veiksmingumą.

11. Įsipareigoti užtikrinti, kad būtų aktyviau dedamos pastangos bendradarbiaujant kibernetinės gynybos srityje, pavyzdžiui, dalijantis informacija, rengiant mokymus ir teikiant operatyvinę paramą.

„c) imtis konkrečių priemonių, skirtų didinti galimybes naudoti savo pajėgas, jų tarpusavio sąveiką, lankstumą ir dislokavimo galimybes, visų pirma nustat[ant] su pajėgumų skyrimu susijusius bendrus tikslus, įskaitant galimą nacionalinių sprendimų priėmimo procedūrų peržiūrą.“

12. Galimybių naudotis pajėgomis ir jas dislokuoti atžvilgiu dalyvaujančios valstybės narės įsipareigoja:

— **sudaryti galimybes naudotis reikiamos sudėties daliniais, kuriuos būtų galima strategiškai dislokuoti, kad būtų pasiektas ES tikslų mastas, kartu galbūt dislokuojant ES kovinę grupę. Šis įsipareigojimas neapima parengties pajėgų, nuolatinių pajėgų ar nuolatinės parengties pajėgų.**

— **Parengti patikimą priemonę (pvz., duomenų bazę), kuria galės naudotis tik dalyvaujančios valstybės narės ir prisidedančios šalys, kurioje būtų registruojami turimi ir greitai dislokuotini pajėgumai, siekiant palengvinti ir paspartinti pajėgų formavimo procesą.**

— **Siekti, kad būtų sparčiau įgyvendinami politiniai įsipareigojimai nacionaliniu lygmeniu, be kita ko, galbūt peržiūrint nacionalinę sprendimų priėmimo tvarką.**

— **Pagal savo galimybes ir pajėgumus teikti svarią paramą BSGP operacijoms (pvz., EUFOR) ir misijoms (pvz., ES mokymo misijoms): aprūpinant personalu ir įranga, rengiant mokymus, remiant pratybas, infrastruktūrą ar teikiant kitą paramą; dėl to turi būti priimtas vieningas sprendimas Taryboje, nedarant poveikio sprendimams dėl įnašų į BSGP operacijas ir nedarant poveikio konstituciniams suvaržymams.**

— **Svariai prisidėti prie ES kovinių grupių, iš esmės savo įnašus patvirtinant bent prieš ketverius metus, numatant nuolatinės parengties laikotarpį vadovaujantis ES kovinių grupių koncepcija, įsipareigojant vykdyti ES kovinių grupių pajėgų dariniui skirtas ES kovinių grupių pratybas (vadovaujančioji šalis) ir (arba) dalyvauti šiose pratybose (visos ES kovinių grupių veikloje dalyvaujančios ES valstybės narės).**

— **Supaprastinti ir standartizuoti tarpvalstybinį karinį transportą Europoje, kad būtų galima greitai dislokuoti karinę įrangą ir personalą.**

13. Pajėgų sąveikumo atžvilgiu dalyvaujančios valstybės narės įsipareigoja:

— **plėtoti savo pajėgų sąveikumą:**

— **įsipareigodamos susitarti dėl ES kovinių grupių pajėgų darinio bendrų vertinimo ir patvirtinimo kriterijų, suderintų su NATO standartais, kartu išlaikant nacionalinio sertifikavimo procesą;**

— **įsipareigodamos susitarti dėl bendrų pajėgų techninių ir veiklos standartų, pripažįstant, kad jie turi būti sąveikūs su NATO standartais;**

— **kuo optimaliau pasinaudodamos daugiašalėmis struktūromis: dalyvaujančios valstybės narės galėtų įsipareigoti prisijungti prie pagrindinių esamų ir galimų būsimų struktūrų, susijusių su Europos išorės veiksmais karinėje srityje (Eurokorpuso, Europos jūrų pajėgų (EUROMARFOR), Europos žandarmerijos pajėgų (EUROGENDFOR), MCCE/ATARES/SEOS), ir šiose struktūrose imtis aktyvaus vaidmens.**

14. Dalyvaujančios valstybės narės sieks, kad būtų laikomasi plataus užmojo požiūrio į bendrą BSGP karinių operacijų ir misijų finansavimą, papildant tai, kas pagal Tarybos sprendimą dėl mechanizmo *Athena* bus nustatyta kaip bendros išlaidos.

„d) bendradarbiauti, kad užtikrintų reikalingų priemonių „Gebėjimų plėtotės mechanizme“ pastebėtiems trūkumams šalinti, įskaitant daugiašalius sprendimo būdus, taikymą, nepažei[džiant] šiuo atžvilgiu Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos sistemoje prisiimtų įsipareigojimų.“

15. Padėti pašalinti pajėgumų trūkumus, nustatytus pagal Pajėgumų plėtojimo planą ir CARD. Įgyvendinant šiuos pajėgumų srities projektus turi būti didinamas Europos strateginis savarankiškumas ir sustiprinta Europos gynybos pramoninė ir technologinė bazė (EGPTB).

16. Vienu iš prioritetų laikyti Europos bendradarbiavimu grindžiamą požiūrį, kad būtų pašalinti nacionaliniu lygmeniu nustatyti pajėgumų trūkumai, ir paprastai laikytis išimtinai nacionalinio požiūrio tik tuo atveju, jei toks įvertinimas jau yra atliktas.

17. Dalyvauti bent viename pagal PESCO vykdomame projekte, kuriuo plėtojami strateginiu požiūriu valstybėms narėms svarbūs pajėgumai arba šiais pajėgumais aprūpinama.

„e) prireikus dalyvauti plėtojant pagrindines bendras ar Europos apginklavimo programas Europos gynybos agentūros struktūroje.“

18. Įsipareigoti Europos gynybos agentūra (EGA) naudotis kaip europiniu bendro pajėgumų plėtojimo forumu, o Bendradarbiavimo ginkluotės srityje jungtine organizacija (OCCAR) – kaip prioritetine bendradarbiavimu grindžiamų programų valdymo organizacija.

19. Užtikrinti, kad įgyvendinant visus su pajėgumais susijusius projektus, kuriems vadovauja dalyvaujančios valstybės narės, didinamas Europos gynybos pramonės konkurencingumas vykdant atitinkamą pramonės politiką, kuria būtų vengiama bereikalingo veiklos dubliavimo.

20. Užtikrinti, kad bendradarbiavimo programos, kuriomis galėtų pasinaudoti tik aiškią pridėtinę vertę ES teritorijoje užtikrinantys subjektai, ir dalyvaujančių valstybių narių patvirtintos įsigijimo strategijos turėtų teigiamą poveikį EGPTB.

III PRIEDAS – VALDYMAS

1. Dalyvaujančios valstybės narės išlieka sprendimų priėmimo proceso centre, veiksmus koordinuodamos su vyriausiuoju įgaliotiniu

PESCO yra dalyvaujančių valstybių narių vadovaujama sistema ir ji visų pirma priklauso jų kompetencijai. Užtikrinamas skaidrumas nedalyvaujančių ES valstybių narių atžvilgiu.

Siekiant užtikrinti tinkamą PESCO koordinavimą apskritai su bendra saugumo ir gynybos politika (BSGP), kurios neatskiriamą dalį jis sudaro, su PESCO susijusiose procedūrose visapusiškai dalyvaus Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai. Vyriausiasis įgaliotinis bus atsakingas už metinių vertinimų, kuriuos prašo atlikti Europos Vadovų Taryba ir kurie nurodyti toliau išdėstytoje 4 dalyje, administravimą. EIVT, įskaitant EUMS, ir EGA užtikrins PESCO sekretoriato paslaugas, glaudžiai koordinuodami veiklą su už BSGP ir reagavimą į krizes atsakingu EIVT generalinio sekretoriaus pavaduotoju.

Pagal prie ES sutarties pridėto Protokolo Nr. 10 3 straipsnį ir Tarybos sprendimą dėl Europos gynybos agentūros steigimo, EGA rems vyriausiąjį įgaliotinį PESCO pajėgumų plėtojimo aspektų srityje. EIVT rems vyriausiąjį įgaliotinį, visų pirma PESCO operatyvinių aspektų srityje, be kita ko, pasitelkdama EUMS ir kitas BUSP struktūras.

ES sutarties 41 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „administracinės išlaidos, kurias institucijos patiria įgyvendinant šį skyrių, finansuojamos iš Sąjungos biudžeto“.

2. Valdymą sudaro du valdymo lygmenys: visa apimantis lygmuo, atsakingas už PESCO nuoseklumo ir užmojo užtikrinimą, kurį papildo konkrečios PESCO projektams taikomos valdymo procedūros

2.1. Visa apimantis lygmuo bus atsakingas už PESCO nuoseklumą ir patikimą įgyvendinimą.

Jis bus grindžiamas esamomis struktūromis. PESCO klausimus galėtų nagrinėti į bendrą Užsienio / gynybos reikalų tarybos posėdį (paprastai du kartus per metus) susirinkę ES užsienio reikalų ir gynybos ministrai. Kai sušaukiamas Tarybos posėdis PESCO klausimams nagrinėti, balsavimo teisės suteikiamos tik dalyvaujančių valstybių narių atstovams. Tokiame posėdyje dalyvaujančios valstybės narės galėtų vieningai patvirtinti naujus projektus (pagal ES sutarties 46 straipsnio 6 dalį), priimti dalyvaujančių valstybių narių pastangų įvertinimus, visų pirma nurodytus šio priedo 3 dalyje, ir pagal ES sutarties 46 straipsnio 3 dalį galėtų kvalifikuota balsų dauguma ir pasikonsultavusios su vyriausiuoju įgaliotiniu patvirtinti kitos valstybės narės dalyvavimą.

Kraštutiniu atveju Taryba pagal ES sutarties 46 straipsnio 4 dalį, iš anksto nustatydama aiškiai apibrėžtą terminą individualioms konsultacijoms ir atsakomosioms priemonėms, gali sustabdyti valstybės narės, kuri nebeatitinka kriterijų arba nebesugeba ar nebenori vykdyti PESCO įsipareigojimų ir prievolių, dalyvavimą.

Atitinkami veikiantys Tarybos parengiamieji organai posėdžiaus PESCO formatu, t. y. dalyvaujant visoms ES valstybėms narėms, tačiau susitariant, kad tik dalyvaujančios valstybės narės turės balsavimo Taryboje teises. Siekiant nagrinėti dalyvaujančių valstybių narių bendro intereso klausimus, planuoti ir svarstyti projektus arba svarstyti naujų PESCO narių klausimą galėtų būti šaukiami PESCO formato PSK posėdžiai. Jo darbas bus remiamas rengiant Politinės ir karinės grupės PESCO formato posėdžius. Taip pat bus rengiami PESCO formato EUMC posėdžiai, ypač kai reikės karinio pobūdžio rekomendacijų. Be to, gali būti rengiami neformalūs tik dalyvaujančių valstybių narių posėdžiai.

2.2. Projektų valdymas

2.2.1. PESCO projektų patikra bus grindžiama vyriausiojo įgaliotinio, padedant EIVT, įskaitant EUMS ir EGA, atliktu įvertinimu, o projektams atrinkti reikės Tarybos sprendimo

Dalyvaujančios valstybės narės gali pateikti bet kokius projektus, kurie, jų nuomone, būtų naudingi PESCO. Jos viešina savo ketinimus, kad gautų paramos, kartu pateikia projektus PESCO sekretoriatui ir tuo pačiu metu jais pasidalija su dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis.

Projektai turėtų padėti vykdyti šio pranešimo II priede nurodytus įsipareigojimus, dauguma kurių yra susiję su raginimu plėtoti pajėgumus, kuriuos valstybės narės nurodė kaip strategiškai svarbius ir kurie duoda bendrai sutartos ES pridėtinės vertės, arba aprūpinti tokiais pajėgumais, taip pat su prašymu suteikti esminę paramą BSGP operacijoms (EUFOR) ir misijoms (pvz., ES mokymo misijoms) atsižvelgiant į turimas priemones ir pajėgumus, pagal ES sutarties 42 straipsnio 6 dalį.

Siekiant užtikrinti įvairų PESCO projektų nuoseklumą ir suderinamumą, siūlomas ribotas skaičius konkrečiai į misijas ir operacijas orientuotų projektų, atitinkančių ES tikslų mastą. Šie projektai būtų remiami vykdant kitus projektus, kuriais būtų palengvinamas pastarųjų įgyvendinimas ir sudaromos galimybės juos įgyvendinti. Projektai turėtų būti atitinkamai sugrupuojami.

PESCO sekretoriatas koordinuos projektų pasiūlymų vertinimą. Kalbant apie pajėgumų plėtojimo projektus, EGA užtikrins, kad nebūtų dubliavimo su esamomis iniciatyvomis, be kita ko, įgyvendinamomis kitose institucijose. EUMS vertins į operacijas ir misijas orientuotų projektų suderinamumą su ES ir jos valstybių narių veiklos poreikiais ir jų įnašą tenkinant šiuos poreikius. Tuo remdamasis vyriausiasis įgaliotinis pateiks rekomendaciją, kurioje bus nurodyti tie projektų pasiūlymai, kurių užmojis yra didžiausias, kuriais prisidedama prie ES tikslų masto ir kurie geriausiai tinka didesniam Europos strateginiam savarankiškumui užtikrinti. Projektų portfelis turės atspindėti tinkamą pusiausvyrą tarp projektų, labiau skirtų pajėgumų plėtojimo sričiai, ir projektų, labiau skirtų operacijų ir misijų sričiai.

Vyriausiojo įgaliotinio rekomendacijoje bus pateikta pasiūlymų Tarybai, kad PESCO formato PSK posėdžiuose ji galėtų priimti sprendimą dėl PESCO projektų sąrašo pagal PESCO sistemą, vadovaudamasi PESCO formato EUMS karinio pobūdžio rekomendacijomis. Pagal ES sutarties 46 straipsnio 6 dalį Taryba spręs vieningai balsuojant dalyvaujančių valstybių narių atstovams.

Nedalyvaujančios valstybės narės visada gali pranešti apie savo ketinimą dalyvauti projektuose prisiimdamos įsipareigojimus ir prisijungdamos prie PESCO.

Projekto dalyviai gali išimties tvarka pakviesti trečiąsias valstybes laikantis bendros tvarkos, dėl kurios tinkamu laiku turės nuspręsti Taryba pagal ES sutarties 46 straipsnio 6 dalį. Jos projektui turėtų suteikti didelės pridėtinės vertės, prisidėti prie PESCO ir BSGP stiprinimo ir vykdyti reiklesnius įsipareigojimus. Tai tokioms trečiosioms valstybėms nesuteiks įgaliojimų priimti sprendimus dėl PESCO valdymo. Be to, PESCO formato Taryba nuspręs, ar kiekviena trečioji valstybė, kurią pakvietė atitinkami projekto dalyviai, atitinka bendroje tvarkoje nustatytas sąlygas.

2.2.2. Už projektų valdymą visų pirma atsako dalyvaujančios valstybės narės

Kad Taryba galėtų priimti sprendimą dėl PESCO projektų sąrašo, jai turėtų būti pateiktas su atitinkamu projektu susijusių dalyvaujančių valstybių narių sąrašas. Projekte dalyvaujančios valstybės narės turės kartu iš anksto pateikti projektą.

Su atitinkamu projektu susijusios dalyvaujančios valstybės narės tarpusavyje vieningai susitars dėl jų bendradarbiavimo sąlygų ir apimties, įskaitant įnašus, būtinus norint prisijungti prie projekto. Jos nustatys projekto valdymo taisykles ir projekto vykdymo ciklo metu priims sprendimą dėl kitų dalyvaujančių valstybių narių priėmimo dalyvaujančių valstybių narių arba stebėtojų teisėmis. Vis dėlto turėtų būti parengtos tokios bendros valdymo taisyklės, kurias būtų galima pritaikyti konkretiems projektams. Taip būtų užtikrintas tam tikras standartinis visų projektų valdymas ir palengvintas jų vykdymo pradėjimas. Visų pirma pajėgumų plėtojimo projektų atveju už projektų valdymą (specifikacijas, įsigijimo strategiją, vykdomosios įstaigos pasirinkimą, pramonės įmonių atranką ir pan.) išimtinai išliks atsakingos su atitinkamu projektu susijusios dalyvaujančios valstybės narės.

Dalyvaujančios valstybės narės apie projektus atitinkamai informuos nedalyvaujančias valstybes nares.

3. Tikslus laipsniškas požiūris ir realūs bei privalomi kiekvieno etapo tikslai

Dalyvaujančios valstybės narės prisiimtus įsipareigojimus vykdys dėdamos pastangas nacionaliniu lygmeniu ir vykdydamos konkrečius projektus.

Siekiant užtikrinti aktyviausių valstybių narių grupės dalyvavimą PESCO ir taip išsaugoti plataus užmojo ir įtraukumo principus, būtina laikytis realaus laipsniško požiūrio. Dalyvaujančios valstybės narės dirbs, kad oficialiai pradėjus PESCO iškart būtų įvykdyti visi jų įsipareigojimai, tačiau kai kurie įsipareigojimai gali būti įvykdyti anksčiau nei kiti. Šiuo tikslu dalyvaujančios valstybės narės turi susitarti dėl laipsniško požiūrio.

Nustatant etapus bus atsižvelgiama į kitus kalendoriuje jau nustatytus veiksmus (pvz., į Europos gynybos veiksmų plano įgyvendinimą, kitos daugiametės finansinės programos pradžią 2021 m., pagal kitas sistemas valstybių narių jau prisiimtus įsipareigojimus). Nustačius du atitinkamus etapus (2018–2021 m. ir 2021–2025 m.) bus galima užtikrinti įsipareigojimų eiliškumą. Po 2025 m. bus pradėtas peržiūros procesas. Šiuo tikslu dalyvaujančios valstybės narės įvertins visų PESCO įsipareigojimų įvykdymą ir priims sprendimą dėl naujų įsipareigojimų, kad būtų pradėtas naujas Europos saugumo ir gynybos integravimo etapas.

4. PESCO valdymui reikia gerai parengto plataus užmojo vertinimo mechanizmo, grindžiamo nacionaliniais įgyvendinimo planais

Visos dalyvaujančios valstybės narės tai garantuos, o vyriausiasis įgaliotinis pateiks įsipareigojimų įvykdymo ataskaitą, vadovaujantis Protokolo Nr. 10 3 straipsnyje nustatytu reguliaraus vertinimo principu. Privalomas sutartų įsipareigojimų pobūdis ir patikimumas bus užtikrinti taikant dvilypį vertinimo mechanizmą:

4.1. Nacionalinį įgyvendinimo planą

Siekdama įrodyti gebėjimą ir norą vykdyti sutartus įsipareigojimus, kiekviena dalyvaujanti valstybė narė įsipareigoja prieš Tarybai priimant sprendimą dėl PESCO nustatymo pateikti nacionalinį įgyvendinimo planą, kuriame būtų išdėstytas jos gebėjimas įvykdyti privalomus įsipareigojimus. Siekiant skaidrumo, su šiais įgyvendinimo planais galės susipažinti visos dalyvaujančios valstybės narės.

Dalyvaujančių valstybių narių pateikta informacija apie gebėjimą įvykdyti sutartus įsipareigojimus bus kasmet, remiantis nacionaliniais įgyvendinimo planais, vertinama PESCO sekretoriato, prižiūrint vyriausiajam įgaliotiniui (padedant Europos gynybos agentūrai gynybos priemonių ir pajėgumų plėtojimo atžvilgiu ir Europos išorės veiksmų tarnybai, įskaitant EUMS – operatyvinių aspektų atžvilgiu). Tarybos atsakomybe šis įvertinimas bus išsiųstas (PESCO formato) PSK, taip pat (PESCO formato) EUMS, siekiant sužinoti jų nuomonę.

Tikrindami valstybių narių nacionalinius įgyvendinimo planus, faktines nuostatas ir įnašus į projektus, vertintojai daug dėmesio skirs PESCO įsipareigojimų patikimumui.

Pradėjus PESCO, dalyvaujančios valstybės narės, laikydamosi laipsniško požiūrio reikalavimo, atitinkamai atnaujins savo nacionalinius įgyvendinimo planus.

Pradėjus kiekvieną etapą įsipareigojimai bus detalizuoti nurodant tikslesnius dalyvaujančių valstybių narių tarpusavyje nustatytus tikslus, kad būtų lengviau vykdyti vertinimo procesą.

4.2. Metinė ir strateginė peržiūra kiekvieno etapo pabaigoje

Bent kartą per metus vyriausiasis įgaliotinis bendrai Užsienio / gynybos reikalų tarybai pateiks ataskaitą, grindžiamą EGA (pagal Protokolo Nr. 10 3 straipsnį) ir EIVT, įskaitant EUMS, pateikta informacija. Šioje ataskaitoje bus detalizuota PESCO įgyvendinimo padėtis, įskaitant tai, kaip kiekviena dalyvaujanti valstybė narė vykdo savo įsipareigojimus pagal nacionalinį įgyvendinimo planą. Šia ataskaita, gavus EUMC rekomendaciją, bus remiamas rengiant Tarybos pagal ES sutarties 46 priimamas rekomendacijas ir sprendimus.

Pasibaigus kiekvienam etapui (2021 ir 2025 m.) bus atlikta strateginė peržiūra, kurios metu bus įvertintas įsipareigojimų, kuriuos buvo numatyta įvykdyti tame etape, įvykdymas, priimtas sprendimas pradėti naują etapą ir prireikus atnaujinti kito etapo įsipareigojimus.